

A vízimanó és a vízbe fúlt leány

Hogy mennyire ragaszkodik még a kassai külvárosok tót eredetű lakossága a vízi ember – tótul topelyecz – babonahitéhez, mutatja a sok monda, melyet a néphit ahhoz még most is fűz. Azt tartják, hogy a vízi manó leginkább a férfinemből szedi áldozatát, s ha valamelyik évben nem sikerül mindjárt a fürdőzőt hatalmába keríteni, dühében magasan ugrik ki a vízből, ha a hidon valaki átmegy. Néhány asszony megesküdni is kész erre. A nép a vízi manót szenvedélyesnek, haragtartónak tartja, de azért érzéket a szép iránt, sőt hiúságot sem tagad meg tőle.

Történt néhány év előtt, hogy egy igen szép leányt szülői arra kényszerítettek, hogy egy nem szeretett férfiuval jegyet váltson. A leány annyira szívére vette a dolgot, hogy a Hernádba ugrott. Egy év multával ez a monda terjedt el: A vízi manó egy kassai bábát arra kényszerített, hogy menjen le véle az ő birodalmába és segítsen egy asszonynak a szülésnél. A bába félig a félelemtől, félig a kíváncsiságtól hajtva, leszállt a vízi manóval az alsó malom melletti nagy fűzfánál a vízbe, a hol ennek gyökerei alatt állott a vízi emberke palotája. A bába az asszonyban azonnal fölismerte a mult évben befúlt leányt, segédkezet nyújtott neki s egy gyermek születése után a vízi manó megtömte a bába kosarát homokkal, s a legszigorubb titoktartást követelvén tőle, felhozta a partra. A bába otthon kosarát kinyitván, homok helyett aranyat talált benne.

E mondából egész regény vált: hogy a vízi manó a leányba szeretett, folyton csábítgatta, s midőn a vízbe ugrott, feleségül vette.